

Sztuczna inteligencja w służbie publicznej – analiza stanu wiedzy i oczekiwań szkoleniowych pracowników i urzędników służby cywilnej

Wstęp

Dynamiczny rozwój technologii sztucznej inteligencji (AI) znaczną miarą wpływa na funkcjonowanie różnych sektorów gospodarki, w tym administracji publicznej. Wzrost znaczenia AI w codziennych procesach administracyjnych wymaga od pracowników sektora publicznego dostosowania się do nowych wyzwań oraz nabycia odpowiednich kompetencji w tym obszarze.

Sztuczna inteligencja staje się kluczową technologią zmieniającą sposób funkcjonowania administracji publicznej, wymagającą kompleksowego wsparcia kompetencyjnego. Nowoczesna administracja powinna nie tylko rozumieć potencjał AI, lecz także potrafić świadomie i bezpiecznie ją wdrażać. Pomimo zadeklarowanego wysokiego poziomu zainteresowania sztuczną inteligencją, istnieje znacząca luka kompetencyjna wśród pracowników i urzędników służby cywilnej w tym zakresie. Brak wiedzy i praktycznych umiejętności może stanowić istotną barierę w procesie transformacji cyfrowej administracji publicznej.

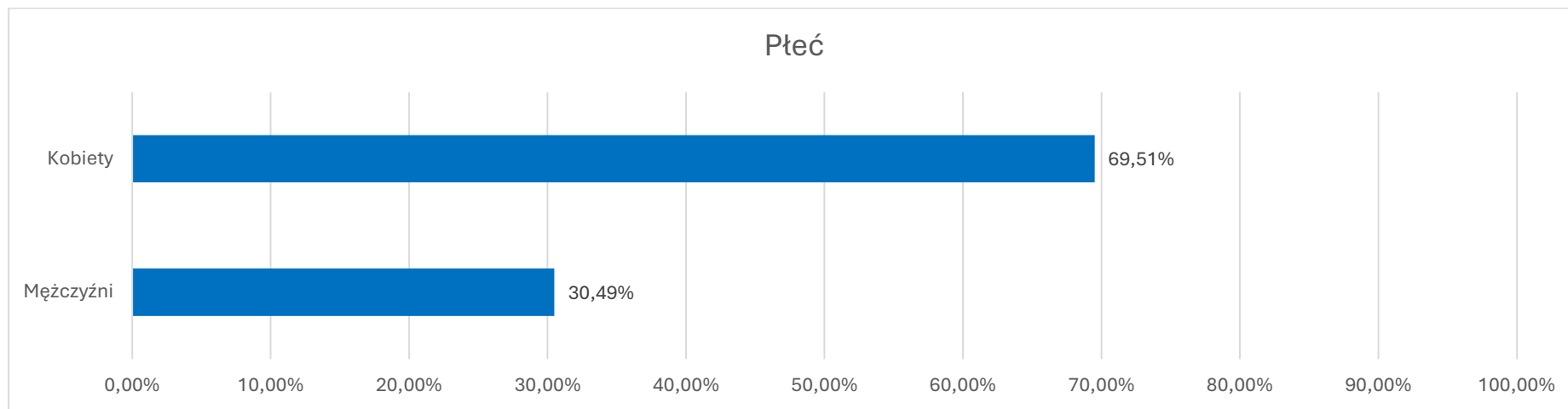
Wychodząc naprzeciw potrzebom, w okresie od 17 lutego do 7 marca 2025 r. przeprowadzono badanie ankietowe mające na celu określenie poziomu wiedzy, potrzeb szkoleniowych oraz barier związanych z wdrażaniem AI w administracji publicznej.

W badaniu wzięło udział 8082 respondentów z 68 urzędów, co pozwoliło na zgromadzenie szerokiego zakresu danych dotyczących obecnego stanu wiedzy oraz oczekiwań w zakresie edukacji i stosowania AI w sektorze publicznym.

Niniejszy raport prezentuje wyniki przeprowadzonego badania, wskazuje preferencje szkoleniowe respondentów oraz identyfikuje kluczowe wyzwania związane z implementacją sztucznej inteligencji w administracji publicznej. Uzyskane dane pozwolą na opracowanie programów szkoleniowych, które wspomogą pracowników i urzędników służby cywilnej w rozwijaniu umiejętności niezbędnych do efektywnego wykorzystania AI w codziennej pracy.

1. Płeć

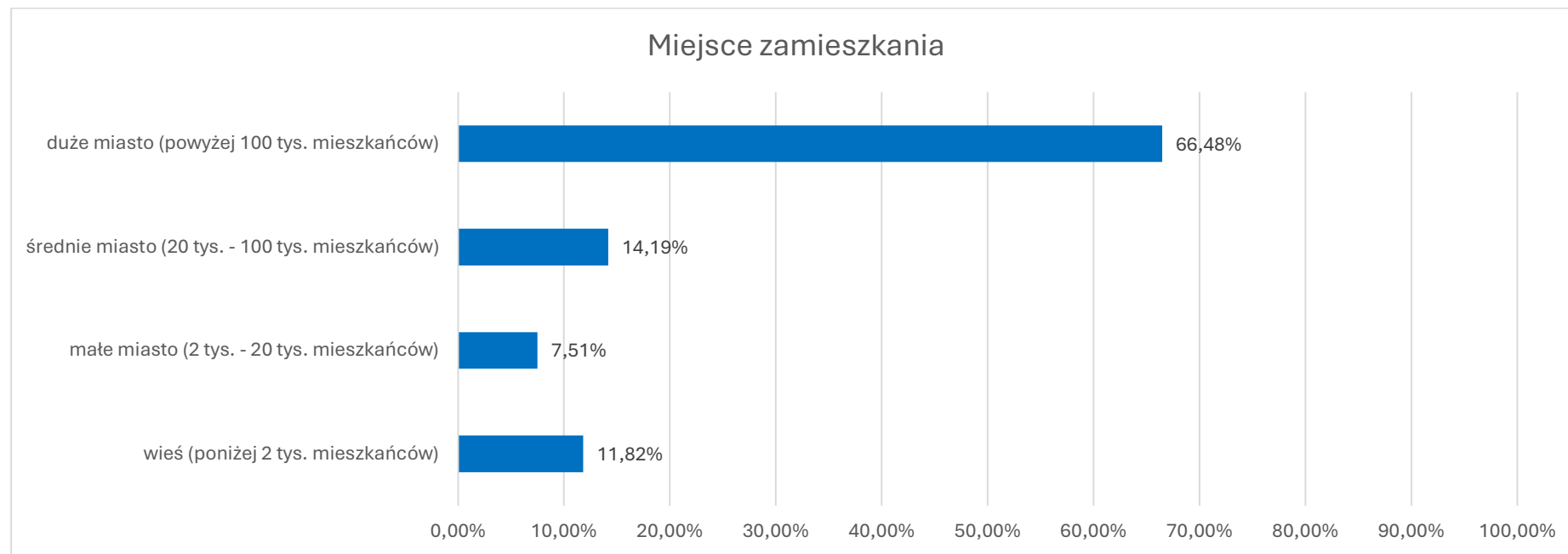
Odpowiedziało 8082 osób

Odpowiedź	%	Liczba odpowiedzi
Kobieta	69,51%	5618
Mężczyzna	30,49%	2464

2. W jakiej miejscowości mieszkasz?

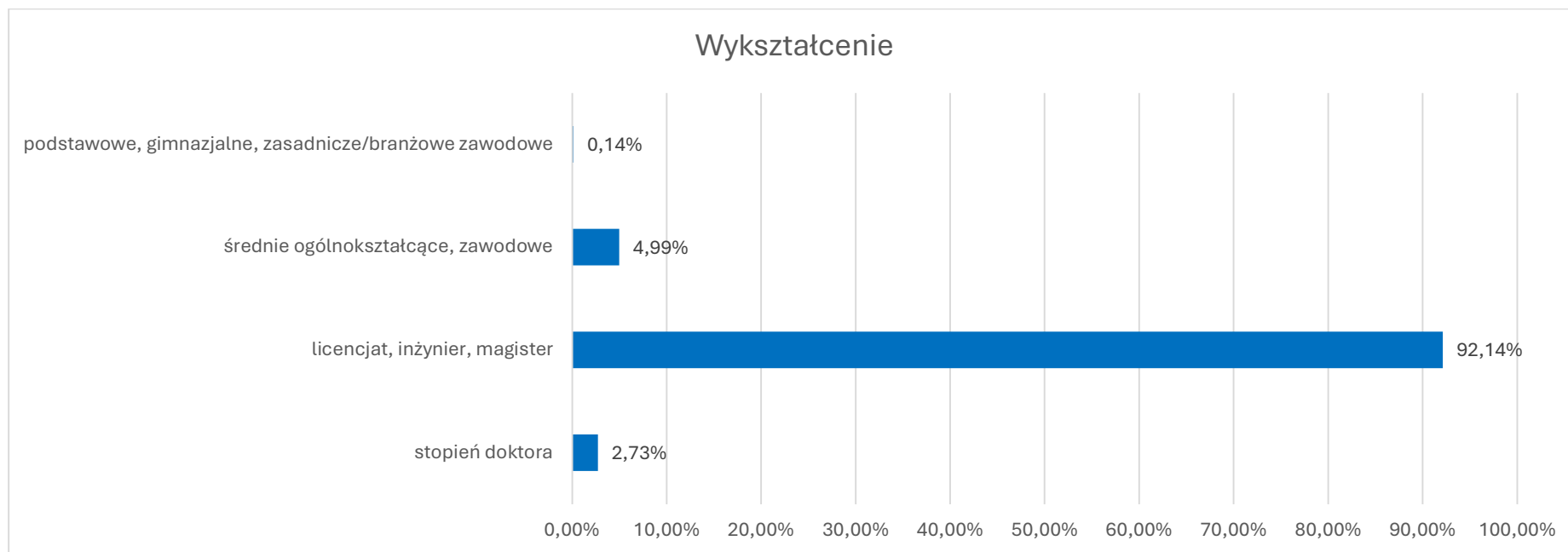
Odpowiedziało 8082 osób

Odpowiedź	%	Liczba odpowiedzi
duże miasto (powyżej 100 tys. mieszkańców)	66,48%	5373
średnie miasto (20 tys. - 100 tys. mieszkańców)	14,19%	1147
małe miasto (2 tys. - 20 tys. mieszkańców)	7,51%	607
wieś (poniżej 2 tys. mieszkańców)	11,82%	955

3. Jak jest Twoje wykształcenie?

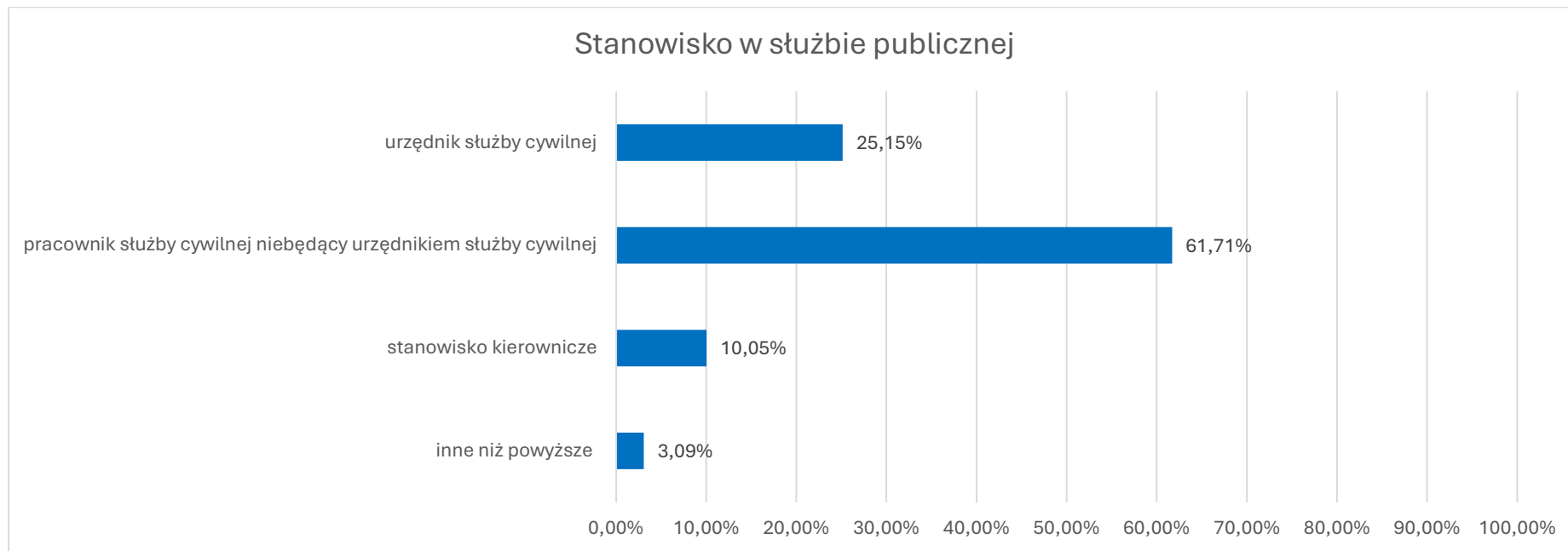
Odpowiedziało 8082 osób

Odpowiedź	%	Liczba odpowiedzi
podstawowe, gimnazjalne, zasadnicze/branżowe zawodowe	0,14%	11
średnie ogólnokształcące, zawodowe	4,99%	403
licencjat, inżynier, magister	92,14%	7447
stopień doktora	2,73%	221

4. Jakie jest Twoje stanowisko w służbie publicznej?

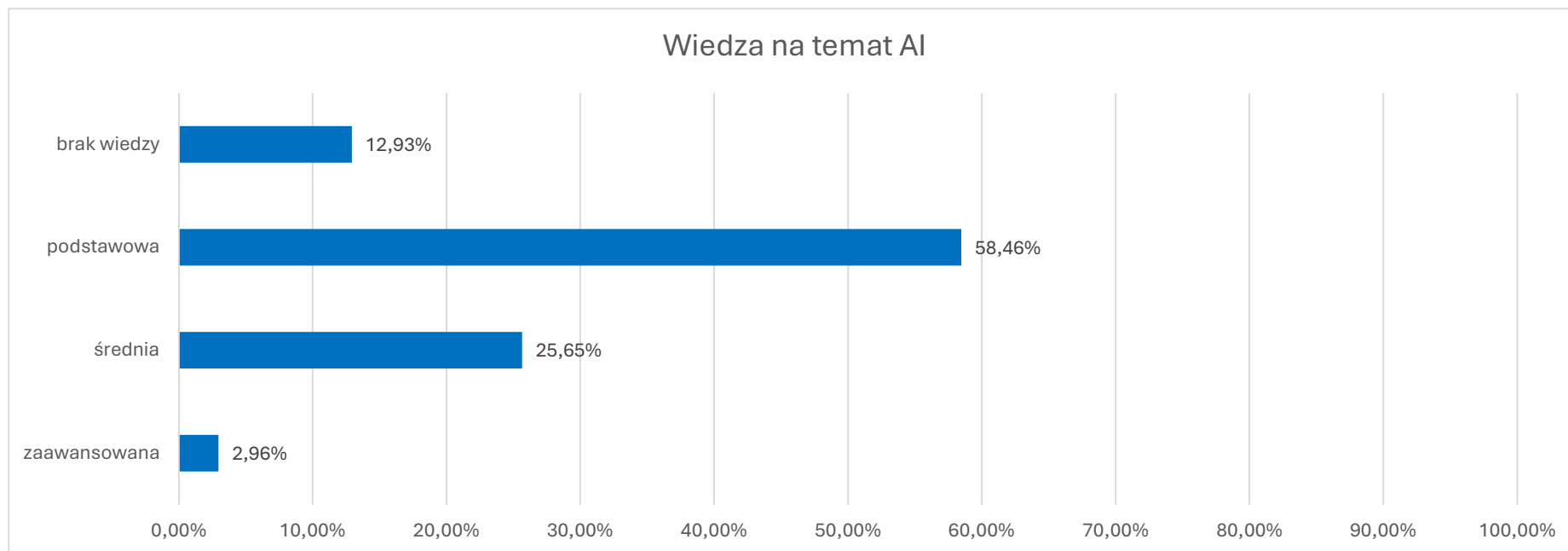
Odpowiedziało 8082 osób

Odpowiedź	%	Liczba odpowiedzi
urzędnik służby cywilnej	25,15%	2033
pracownik służby cywilnej niebędący urzędnikiem służby cywilnej	61,71%	4987
stanowisko kierownicze	10,05%	812
inne niż powyższe	3,09%	250

5. Jak oceniasz swoją wiedzę na temat sztucznej inteligencji (AI)?

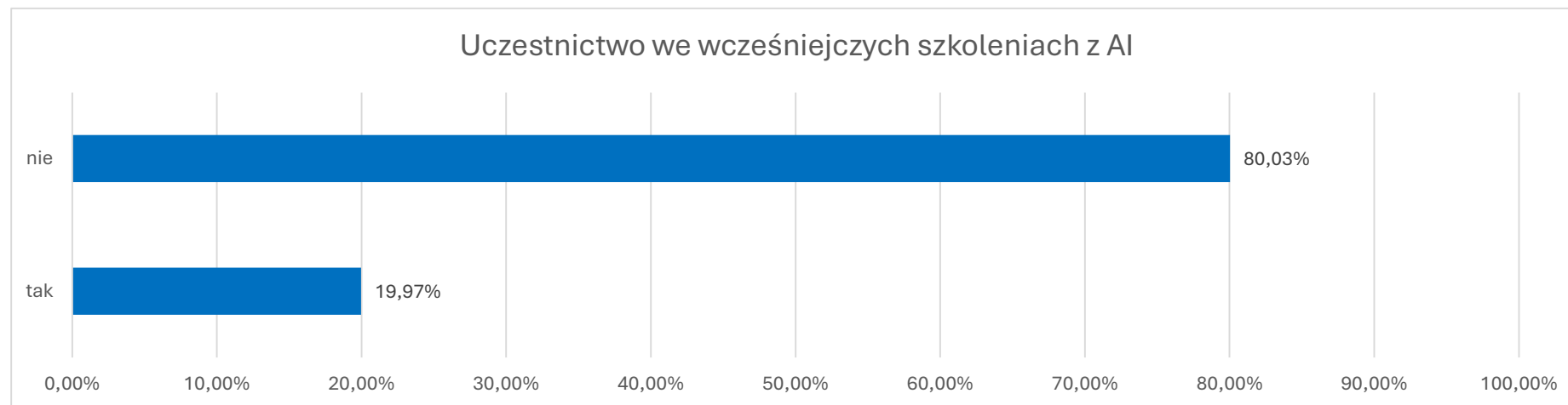
Odpowiedziało 8082 osób

Odpowiedź	%	Liczba odpowiedzi
brak wiedzy	12,93%	1045
podstawowa	58,46%	4725
średnia	25,65%	2073
zaawansowana	2,96%	239

6. Czy uczestniczyłeś/aś w jakichkolwiek szkoleniach związanych z AI w ciągu ostatnich dwóch lat?

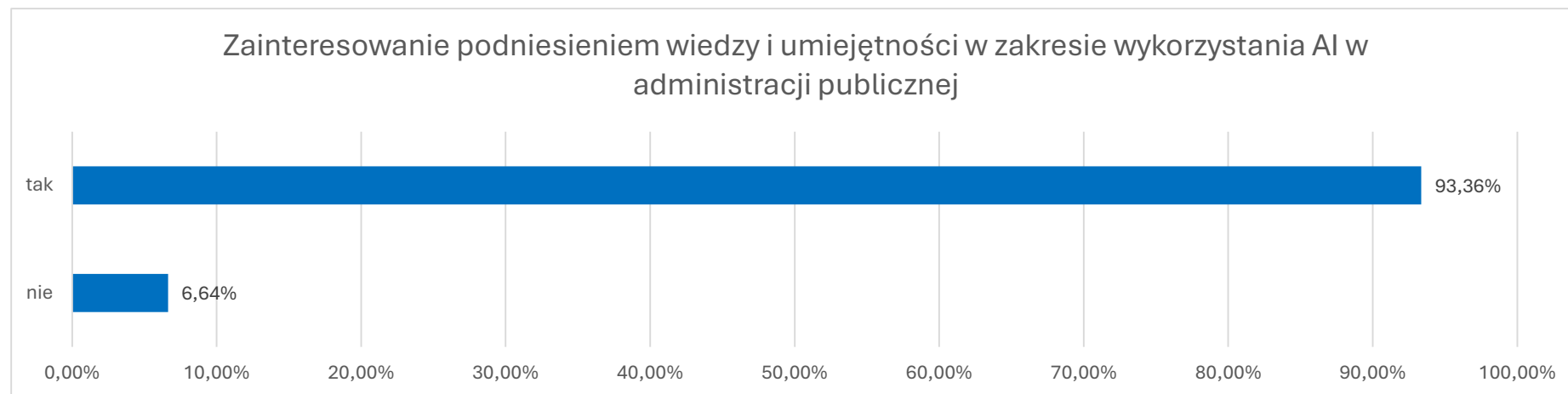
Odpowiedziało 8082 osób

Odpowiedź	%	Liczba odpowiedzi
nie	80,03%	6468
tak	19,97%	1614

7. Czy jesteś zainteresowany podniesieniem wiedzy i kompetencji w zakresie wykorzystania sztucznej inteligencji w administracji publicznej?

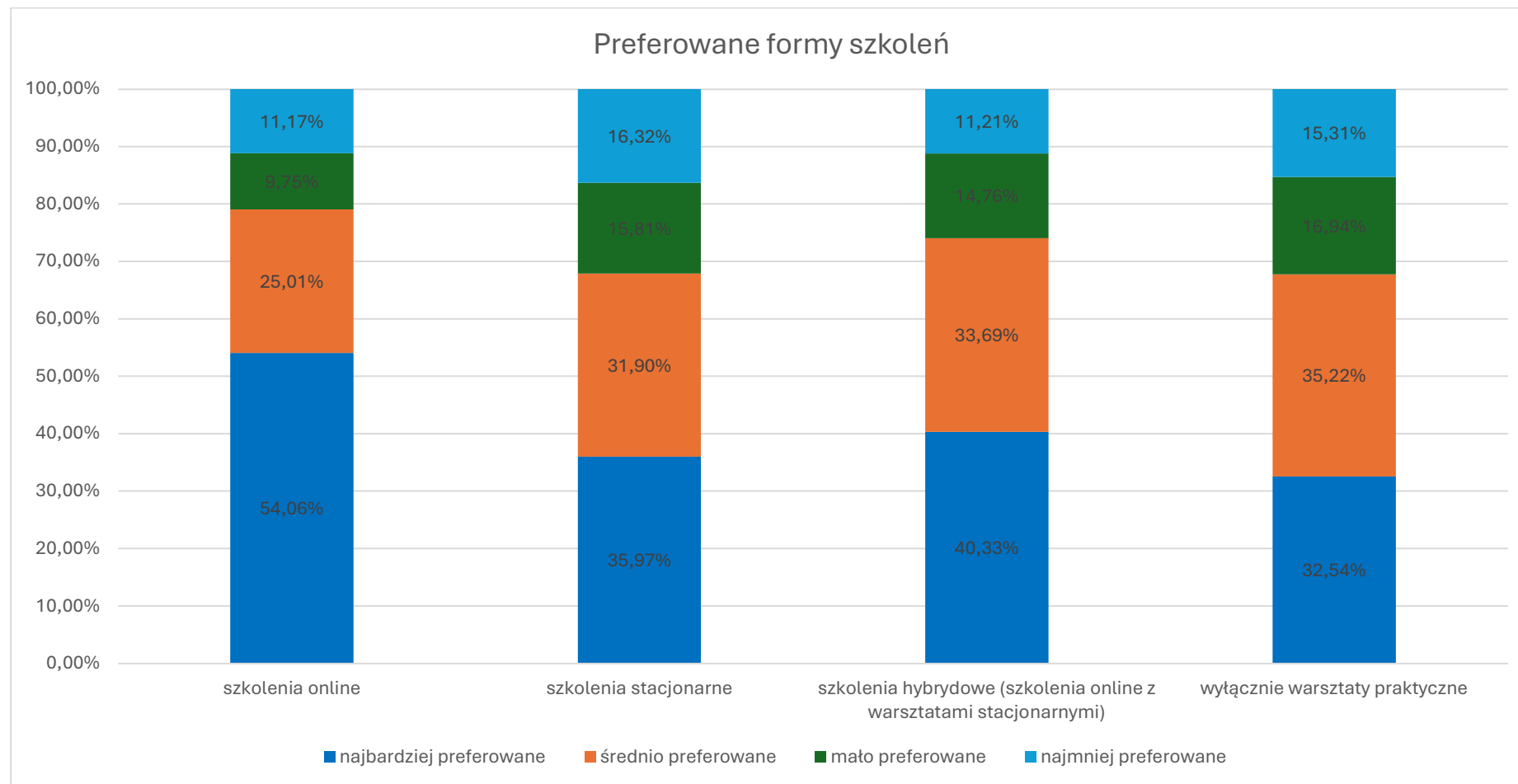
Odpowiedziało 8082 osób

Odpowiedź	%	Liczba odpowiedzi
tak	93,36%	7545
nie	6,64%	537

8. Jakie formy szkoleń preferujesz?

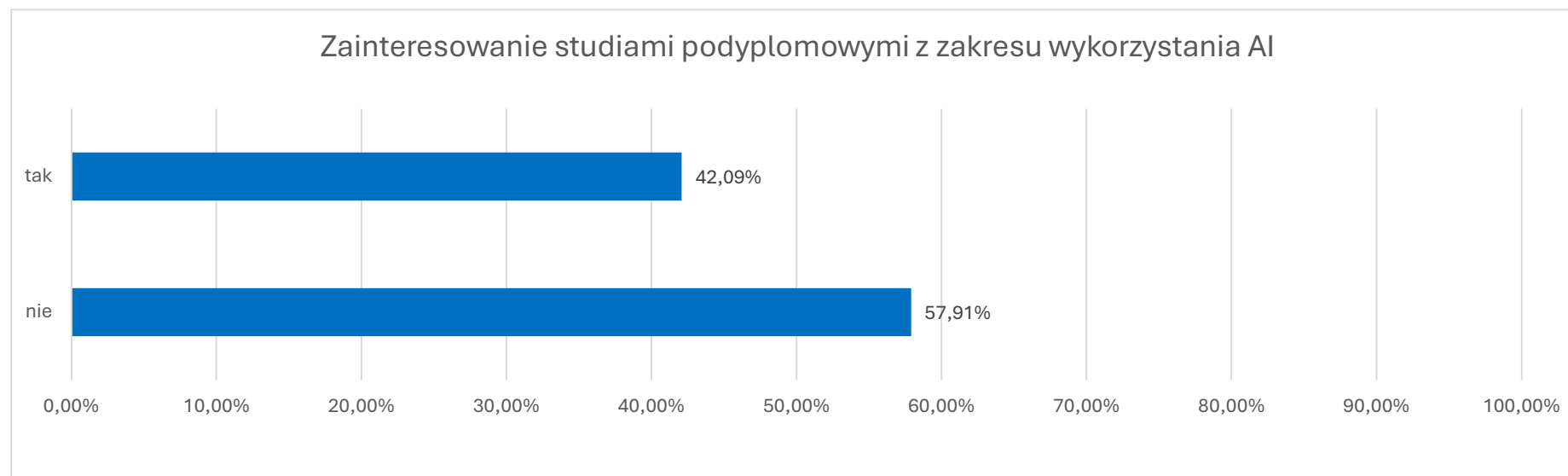
Odpowiedziało 7545 z 8082 osób

Odpowiedź	Średnia	najbardziej preferowane	średnio preferowane	mało preferowane	najmniej preferowane	Razem
szkolenia online	1,78	54,06%	25,01%	9,75%	11,17%	
		4079	1887	736	843	7545
szkolenia stacjonarne	2,12	35,97%	31,90%	15,81%	16,32%	
		2714	2407	1193	1231	7545
szkolenia hybrydowe (połączenie szkoleń online ze stacjonarnymi, gdzie stacjonarnie nacisk położony będzie na aspekty praktyczne, warsztatowe)	1,97	40,33%	33,69%	14,76%	11,21%	
		3043	2542	1114	846	7545
wyłącznie warsztaty praktyczne	2,15	32,54%	35,22%	16,94%	15,31%	
		2455	2657	1278	1155	7545

9. Czy jesteś zainteresowany studiami podyplomowymi z zakresu wykorzystania sztucznej inteligencji?

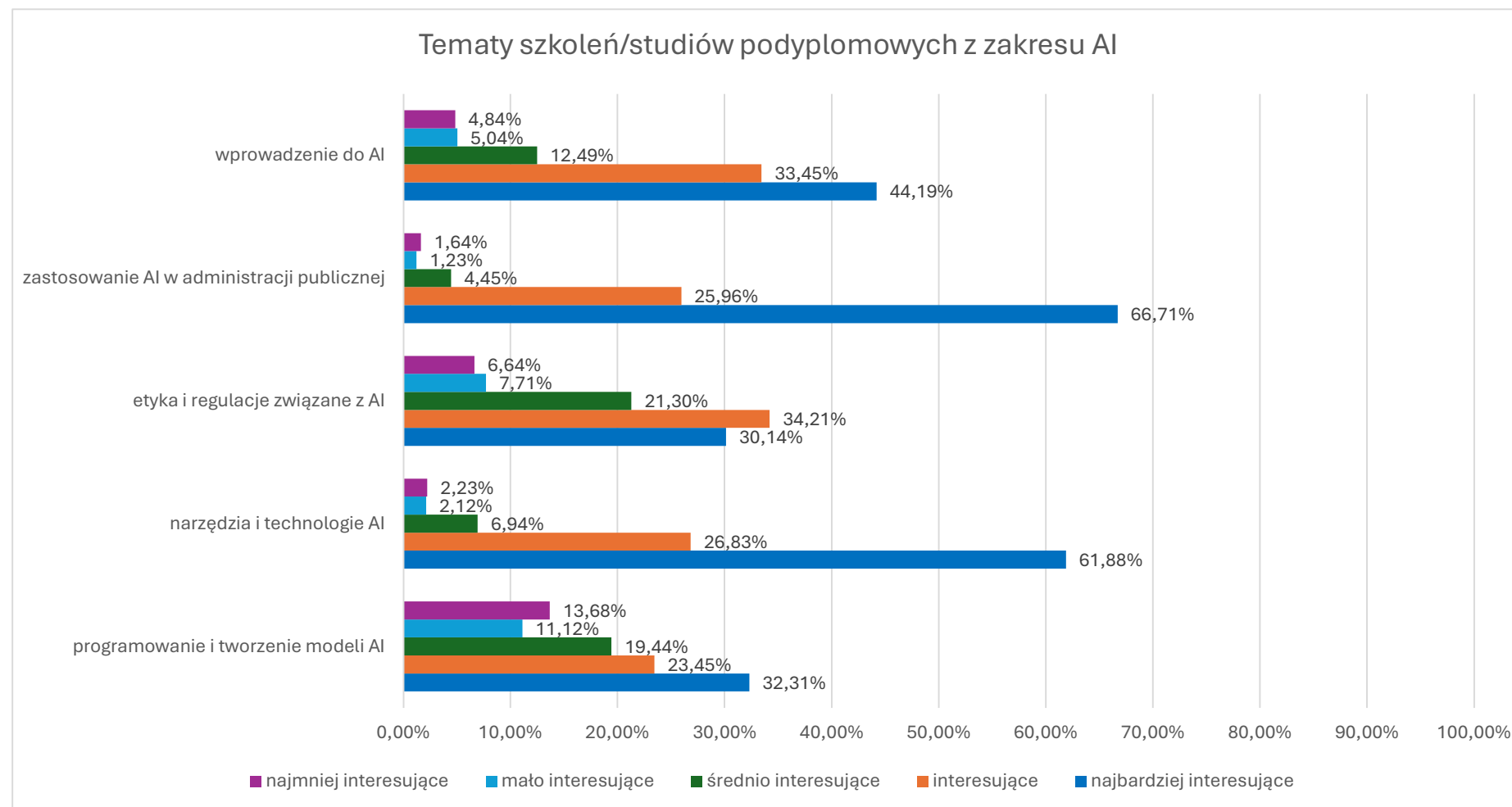
Odpowiedziało 7545 z 8082 osób

Odpowiedź	%	Liczba odpowiedzi
tak	42,09%	3176
nie	57,91%	4369

10. Jakie tematy byłyby dla Ciebie najbardziej interesujące podczas szkoleń/studiów podyplomowych z zakresu AI?

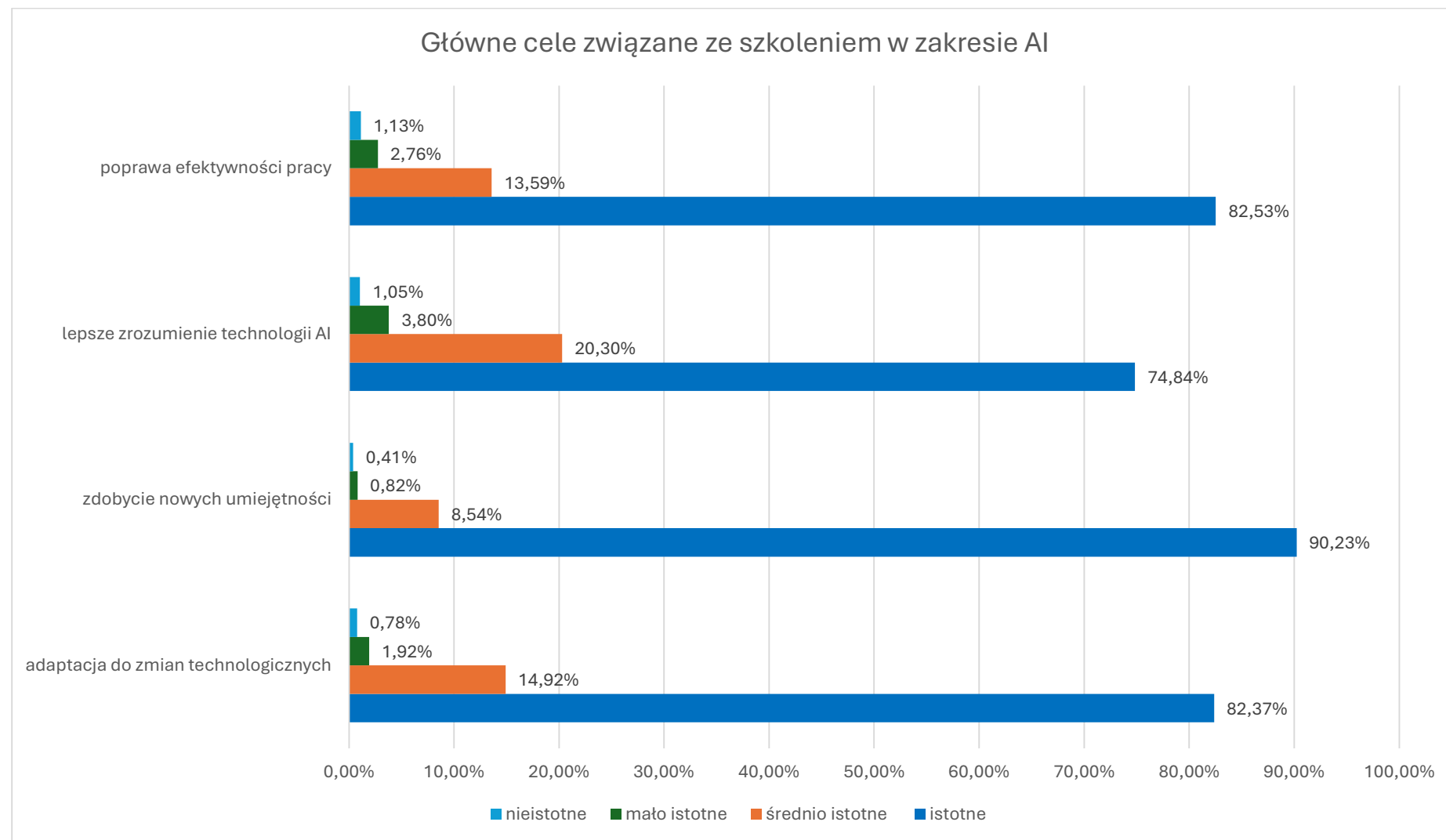
Odpowiedziało 7545 z 8082 osób

Odpowiedź	Średnia	najbardziej interesujące	interesujące	średnio interesujące	mało interesujące	najmniej interesujące	Razem
wprowadzenie do AI	1,93	44,19%	33,45%	12,49%	5,04%	4,84%	
		3334	2524	942	380	365	7545
zastosowanie AI w administracji publicznej	1,45	66,71%	25,96%	4,45%	1,23%	1,64%	
		5033	1959	336	93	124	7545
etyka i regulacje związane z AI	2,27	30,14%	34,21%	21,30%	7,71%	6,64%	
		2274	2581	1607	582	501	7545
narzędzia i technologie AI	1,56	61,88%	26,83%	6,94%	2,12%	2,23%	
		4669	2024	524	160	168	7545
programowanie i tworzenie modeli AI	2,50	32,31%	23,45%	19,44%	11,12%	13,68%	
		2438	1769	1467	839	1032	7545

11. Jakie są Twoje główne cele związane ze szkoleniem w zakresie AI?

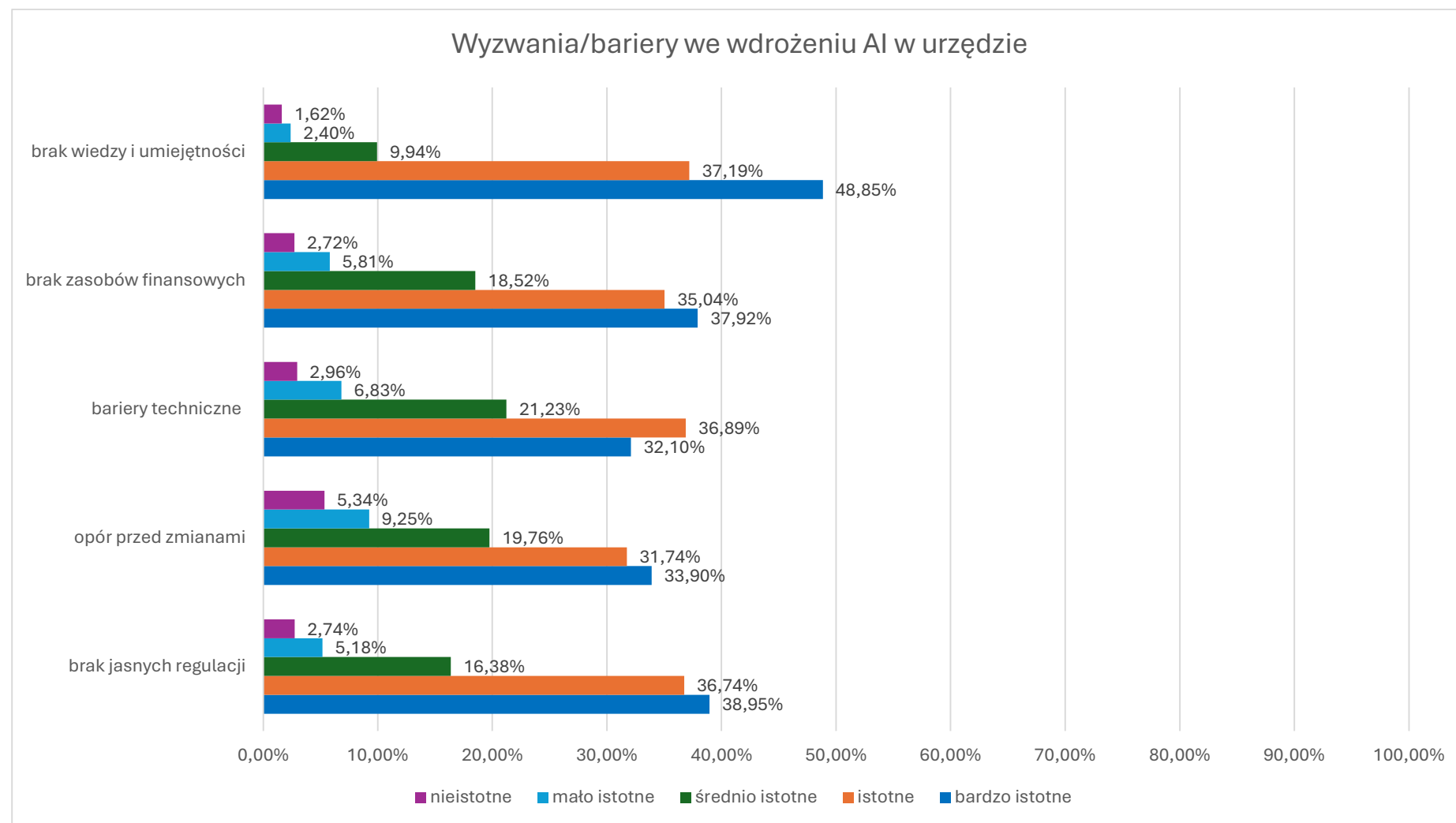
Odpowiedziało 7545 z 8082 osób

Odpowiedź	Średnia	istotne	średnio istotne	mało istotne	nieistotne	Razem
poprawa efektywności pracy	1,22	82,53%	13,59%	2,76%	1,13%	
		6227	1025	208	85	7545
lepsze zrozumienie technologii AI	1,31	74,84%	20,30%	3,80%	1,05%	
		5647	1532	287	79	7545
zdobycie nowych umiejętności	1,11	90,23%	8,54%	0,82%	0,41%	
		6808	644	62	31	7545
adaptacja do zmian technologicznych	1,21	82,37%	14,92%	1,92%	0,78%	
		6215	1126	145	59	7545

12. Jakie wyzwania/bariery widzisz we wdrożeniu AI w Twojej jednostce?

Odpowiedziało 7545 z 8082 osób

Odpowiedź	Średnia	bardzo istotne	istotne	średnio istotne	mało istotne	Nieistotne	Razem
brak wiedzy i umiejętności	1,71	48,85%	37,19%	9,94%	2,40%	1,62%	
		3686	2806	750	181	122	7545
brak zasobów finansowych	2,00	37,92%	35,04%	18,52%	5,81%	2,72%	
		2861	2644	1397	438	205	7545
bariery techniczne	2,12	32,1%	36,89%	21,23%	6,83%	2,96%	
		2422	2783	1602	515	223	7545
opór przed zmianami	2,20	33,90%	31,74%	19,76%	9,25%	5,34%	
		2558	2395	1491	698	403	7545
brak jasnych regulacji	1,96	38,95%	36,74%	16,38%	5,18%	2,74%	
		2939	2772	1236	391	207	7545

Podsumowanie wyników

Przeprowadzone badanie ankietowe na temat potrzeb szkoleniowych w zakresie sztucznej inteligencji (AI) w administracji publicznej dostarczyło istotnych informacji dotyczących poziomu wiedzy, preferowanych form kształcenia oraz głównych wyzwań związanych z wdrażaniem tej technologii.

Kluczowe wnioski:

1. Profil respondentów

W badaniu wzięło udział 8082 osób, z czego 69,51% stanowiły kobiety, a 30,49% mężczyźni. Większość respondentów mieszka w dużych miastach (66,48%) i posiada wykształcenie wyższe (92,14%). Pracownicy służby cywilnej stanowili 61,71% respondentów, urzędnicy służby cywilnej stanowili 25,15%, a osoby na stanowiskach kierowniczych 10,05%.

2. Poziom wiedzy na temat AI

Znaczna część respondentów posiada podstawową (58,46%) lub średnią (25,65%) wiedzę na temat AI, podczas gdy jedynie 2,96% określiło swój poziom jako zaawansowany. W ostatnich dwóch latach w szkoleniach z AI uczestniczyło tylko 19,97% respondentów, co w korelacji z niskim odsetkiem wiedzy z zakresu AI potwierdza konieczność podejmowania dalszych działań mających na celu kształcenie w tym obszarze.

3. Zainteresowanie szkoleniami

Aż 7545 z 8082 ankietowanych (93,36%) wyraziło chęć podniesienia swoich kompetencji w zakresie AI, a 42,09% byłoby zainteresowanych studiami podyplomowymi na ten temat. Nieco większą chęć skorzystania z takiej formy zdobywania wiedzy deklarowali mężczyźni (49% w stosunku do 39% wśród kobiet). Przyczyną mogą być różnice w ocenie swoich kompetencji w omawianym obszarze pomiędzy kobietami a mężczyznami (40% mężczyzn i 24 % kobiet oceniło swoją wiedzę w dziedzinie AI na poziomie średnim lub zaawansowanym). Najbardziej preferowaną formą edukacji okazały się szkolenia online (54,06%) oraz hybrydowe stanowiące połączenie szkoleń online ze stacjonarnymi warsztatami (40,33%).

4. Preferowane tematy szkoleniowe

Respondenci wskazali, że największym zainteresowaniem cieszy się tematyka zastosowania AI w administracji publicznej (66,71%) oraz narzędzi i technologii AI (61,88%). Tematy takie jak etyka i regulacje prawne oraz programowanie AI miały nieco niższy priorytet.

5. Główne cele szkoleniowe

Najważniejszymi powodami chęci udziału w szkoleniach są zdobycie nowych umiejętności (90,23%), poprawa efektywności pracy (82,53%) oraz adaptacja do zmian technologicznych (82,37%). Konieczność lepszego zrozumienia technologii AI wskazało 74,84% respondentów.

6. Bariery wdrażania AI

Za główną przeszkodę w implementacji AI w administracji publicznej respondenci uznali brak wiedzy i umiejętności (48,85%). Pozostałe wyzwania oceniono na zbliżonym poziomie: brak jasnych regulacji prawnych (38,95%), brak zasobów finansowych (37,92%) opór przed zmianami (33,9%) oraz bariery techniczne (32,1%). Wyniki te potwierdzają konieczność szkoleń mających na celu zwiększenie poziomu wiedzy i umiejętności pracowników i urzędników służby cywilnej w obszarze AI.

Wnioski końcowe

Wyniki przeprowadzonego badania jednoznacznie wskazują na duże zapotrzebowanie na szkolenia z zakresu sztucznej inteligencji w administracji publicznej. Ponad 93% respondentów zadeklarowało chęć podniesienia swoich kompetencji w zakresie AI, przy jednoczesnym niewystarczającym poziomie kompetencji w tym obszarze, co potwierdza konieczność opracowania i wdrożenia dedykowanego, kompleksowego programu szkoleniowego dostosowanego do kluczowych obszarów tematycznych i form kształcenia.

Aby skutecznie przygotować administrację publiczną do efektywnego wykorzystania technologii AI, niezbędne jest przeprowadzenie szkoleń obejmujących zarówno fundamenty teoretyczne, jak i praktyczne zastosowania sztucznej inteligencji w sektorze publicznym. Analiza wyników ankiety ujawnia również istniejącą lukę kompetencyjną – jedynie 2,96% pracowników i urzędników służby cywilnej oceniło swoją wiedzę na temat AI jako zaawansowaną, podczas gdy zdecydowana większość posiada jedynie podstawowy lub średni poziom znajomości tej technologii. Dodatkowo w opinii respondentów za kluczowe czynniki warunkujące skuteczne wdrożenie sztucznej inteligencji w administracji uznano zwiększenie świadomości na temat korzyści wynikających z wykorzystania AI poprzez podnoszenie wiedzy i umiejętności w tym zakresie.

Zebrane dane potwierdzają, że AI staje się technologią o istotnym znaczeniu dla rozwoju nowoczesnej administracji publicznej, a jej implementacja może przyczynić się do poprawy efektywności pracy urzędów, automatyzacji zadań oraz lepszego dostosowania usług do potrzeb obywateli. Wykorzystanie nowoczesnych technologii w codziennej pracy (AI) dzięki właściwie zaprojektowanym i przeprowadzonym szkoleniom może znacząco przyczynić się do zwiększenia efektywności działań administracji publicznej oraz optymalizacji procesów urzędowych.